

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

København den 13. oktober 2004
Sagsnr.: 1963

I fortsættelse af samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri onsdag den 29. september 2004 fremsendes til udvalgets orientering:

- Notat om ekstra MVJ-ansøgningsrunde for økologer.
- Oversigt over foranstaltninger og tilskudssatser for MVJ-ordningen samt MB- og økologiordningerne m.m.

Hans Chr. Schmidt

/ Mikkil Stage Ibsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

9. kontor

Sagsnr.: 1963 / 65892

Den 12. oktober 2004

Notat

om

ekstra MVJ-ansøgningsrunde for økologer

Baggrund - Tilskud til økologisk jordbrug

I 2003 blev tilskudsordningen for økologisk jordbrugsproduktion efter ønske fra erhvervet ændret radikalt. Ændringen trådte i kraft pr. 1. januar 2004 og medførte en række forenklinger.

Den gamle økologiordning – tilskud til økologisk jordbrugsproduktion

Under den gamle tilskudsordning fik økologer et grundtilskud på 600 kr./ha/år. Med grundtilskuddet forpligtede landmanden sig til at dyrke efter de økologiske produktionsregler og med autorisation som økolog, hvilket indbefattede en nedsættelse af kvælstof-forbruget til 75% af kvælstofkvoten og en begrænsning af brugen af plantebekæmpelsesmidler til kun at omfatte de for økologisk produktion tilladte stoffer.

For arealer beliggende i SFL-områder kunne der samtidig opnås et "SFL tillæg" på 500 kr./ha/år mod, at landmanden forpligtede sig til yderligere at reducere sit kvælstofforbrug til 60% af kvælstofkvoten og dermed mindre udbytte af arealerne.

Samlet kunne økologen således opnå et tilskud til sine SFL-arealer på 1.100 kr./ha/år.

Det var ikke muligt samtidigt at søge tilskud under MVJ-ordningen.

Den nye ordning – Miljøbetinget tilskud (MB-tilskud) + MVJ-tilskud

I dag er det tidligere grundbeløb afløst af MB-tilskuddet på 870 kr./ha/år. Der kræves ikke længere, at man er autoriseret økolog, men kvælstofforbruget skal stadig reduceres til 75% af kvælstofkvoten og brugen af plantebekæmpelsesmidler er stadig begrænset til kun at omfatte de for økologisk produktion tilladte stoffer.

Økologerne fik med omlægningen af økologitilskuddet mulighed for at søge et MVJ-tilskud på lige fod med konventionelle landmænd. Konventionelle landmænd fik tilsva-

rende mulighed for at søge et MB-tilskud, dog har økologerne fortrinsret til MB-tilskuddet.

Det er i begrænset omfang muligt at kombinere et MB-tilskud og et MVJ-tilskud:

For det første er det muligt at søge MVJ-tilskuddet "Nedsættelse af kvælstoftilførslen", hvor landmanden forpligter sig til en yderligere nedsættelse af kvælstofforbruget til 60%. Satsen er på 600 kr./ha/år, da der med MB-tilskuddet allerede er "betalt" for en reduktion til 75%. Denne mulighed så at sige afløste "SFL-tillægget".

Under MB-ordningen skal en økolog have mere end 54% af sine arealer i SFL-områder, før han får mindre i MB-tilskud – *uden* supplerende MVJ-tilskud – end han ville få under den gamle ordning med grundtilskud og SFL-tillæg.

For det andet er det muligt at søge MVJ-tilskuddet "Etablering af efterafgrøder (920 kr./ha/år).

Såfremt landmanden ønsker at søge et af de andre MVJ-tilskud (f.eks. "miljøvenlig drift af græs- og naturarealer" eller "etablering af vådområder") kan dette *ikke* kombineres med et MB-tilskud.

Økologer med tilsagn under den gamle økologiordning fik desuden mulighed for at konvertere over til MB-ordningen, som gennemsnitligt er mere økonomisk fordelagtig for økologerne. Dette tilbud har mange valgt at tage imod.

Økologer med tilsagn under den gamle økologiordning eller et MB-tilsagn kan desuden ansøge om at få forpligtelsen her afløst af et "rent" MVJ-tilsagn, der er mindst lige så forpligtende som økologitilsagnet, f.eks. "miljøvenlig drift af græs- og naturarealer" eller "etablering af vådområder".

Den nye ansøgningsrunde

En del af økologerne kan have besluttet sig for at konvertere hele eller en del af deres økologitilsagn til MB-ordningen i en forventning om, at de samtidig kunne opnå MVJ-tilskuddet "Nedsættelse af kvælstoftilførslen" på 600 kr./ha/år som erstatning for SFL-tillægget for disse arealer.

Der kan derfor synes rimeligt at beslutte, at disse økologer for netop de konverterede arealer ekstraordinært skal tilgodeses med et MVJ-tilsagn om "Nedsættelse af kvælstoftilførslen" med virkning fra 1. september 2004, uanset om arealerne er beliggende i et Natura 2000-område eller ej.

De økologer, som har et eller flere af deres arealer i et Natura 2000-område, har i den ordinære ansøgningsrunde fået tilsagn om MVJ-tilskuddet "Nedsættelse af kvælstoftilførslen".

De økologer, som ikke har arealer i Natura 2000-område, har fået et afslag på deres ansøgning. For nu at tilgodese denne restgruppe, er det besluttet at gennemføre en ny ansøgningsrunde (3. runde), hvor også denne gruppe tilbydes tilsagn om MVJ-tilskuddet "Nedsættelse af kvælstoftilførslen" for de arealer, der i den ordinære ansøgningsrunde blev søgt om tilsagn for.

Desuden har en anden lille gruppe økologer i den ordinære ansøgningsrunde ansøgt om et "rent" MVJ-tilsagn, der er mindst lige så forpligtende som økologitilsagnet og dermed kan afløse dette, men har fået afslag herpå, fordi ansøgningen ikke omfattede arealer beliggende i Natura 2000-områder. I den igangværende ekstra ansøgningsrunde (2. runde) har denne gruppe fået mulighed for i stedet at ansøge om konvertering til MB ordningen pr. 1. september 2004.

Det kunne anføres, at denne særlige gruppe ikke har søgt om konvertering til MB-ordningen med en forventning om, at de ligeledes ville kunne opnå MVJ-tilskuddet "Nedsættelse af kvælstoftilførslen" til afløsning for deres hidtidige SFL-tillæg. Til trods herfor synes det dog rimeligt, at også denne gruppe omfattes af den nye 3. runde, såfremt de har udnyttet den nye mulighed for konvertering til MB-ordningen. Dermed ligestilles alle økologer, som har søgt konvertering af et økologitilsagn til et MB-tilsagn.

Den nye ansøgningsrunde afgrænses således:

- Ansøgningsrunden omfatter kun arealer, for hvilke en autoriseret økolog i den ordinære ansøgningsrunde i 2004 har indgivet en ansøgning om et MVJ-tilskud, og hvor der er givet et afslag begrundet i de begrænsede økonomiske rammer. Der åbnes således ikke for nye arealer eller for konventionelle landmænd.
- Ansøgeren skal have været autoriseret økolog i ansøgningsperioden for den ordinære ansøgningsrunde (1. april 2004 til 1. juni 2004), og ligeledes være autoriseret økolog i perioden fra indgivelsen af den nye ansøgning og indtil udløbet af ansøgningsfristen i den nye ansøgningsrunde (5. november 2004).
- Ansøgningsrunden omfatter kun arealer, der hidtil har været omfattet af et økologitilsagn med SFL-tillæg, som er konverteret, eller for hvilke der er ansøgt om konvertering, til MB ordningen pr. 1. januar 2004 eller pr. 1. september 2004. Arealer omfattet af et tilsagn under den tidligere økologiordning, der ordinært udløb den 31. december 2003 bliver således ikke omfattet af denne ekstra ansøgningsrunde. Det samme gælder for arealer, der på tidspunktet for konverteringen ikke har et SFL-tillæg.

Ansøgningsrunden gennemføres ved, at de relevante økologer bliver kontaktet af amtet med et konkret tilbud om at indgå et MVJ-tilsagn om "Nedsættelse af kvælstoftilførslen" for de omfattede arealer.

Økonomi

Ifølge nye oplysninger fra amterne vil op til 132 økologer, med et samlet areal på ca. 3.280 ha, blive omfattet af denne nye ansøgningsrunde.

På baggrund heraf er det beregnet, at der med denne ansøgningsrunde kan blive tale om at give nye tilsagn på op til i alt 9,6 mio. kr.

Beløbet vil blive finansieret ved overførsel fra konto § 24.23.03.45 Økologitilskud, herunder miljøbetinget tilskud til konto § 24.23.03.30. Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

9. kontor

Sagsnr.: 1963

Den 8. oktober 2004

Oversigt over tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger

Foranstaltning	Tilskudsniveau 2003	Tilskudsniveau 2004, 1. runde	Tilskudsniveau 2004, 2. runde	Tilskudsniveau 2005
<p><i>Nedsættelse af kvælstofforbruget¹:</i></p> <p>Arealet må højst tilføres 60 % af afgrødens kvælstofkvote. Der gives tilskud til arealer, der ved tilsagnsperiodens begyndelse er i omdrift.</p> <p>Tilskuddet er afhængigt af den forudgående arealanvendelse.</p>	1.130 - 1.870 kr. pr. ha pr. år.	1.130 - 1.870 kr. pr. ha pr. år.	Udbydes ikke	1.130 - 1.870 kr. pr. ha pr. år.
<p><i>Etablering af efterafgrøder¹:</i></p> <p>Der skal etableres efterafgrøder, der ligger udover de efterafgrøder på 6% af bedriftens areal og de 65% grønne marker, der er obligatoriske efter Plantedirektoratets regler. Der gives tilskud til arealer, der ved tilsagnsperiodens begyn-</p>	920 kr. pr. ha pr. år	920 kr. pr. ha pr. år	Udbydes ikke	920 kr. pr. ha pr. år

delse er i omdrift.				
<p><i>Etablering af ekstensive randzoner (10 – 12 m brede)¹:</i></p> <p>Niveau 1: forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler</p> <p>Niveau 2: forbud mod tilførsel af plantebeskyttelsesmidler og mod tilførsel af gødning</p> <p>Der gives tilskud til arealer langs vandløb, søer, levende hegn, diger og andre småbiotoper. Der gives tilskud til arealer i eller uden for omdrift.</p>	<p>Niveau 1: 1.230 kr. pr. ha pr. år</p> <p>Niveau 2: 2.100 kr. pr. ha pr. år</p>	<p>Niveau 1: 1.230 kr. pr. ha pr. år</p> <p>Niveau 2: 2.100 kr. pr. ha pr. år</p>	<p>Niveau 1: Udbydes ikke</p> <p>Niveau 2: Udbydes ikke</p>	<p>Niveau 1: 690² kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Niveau 2: Udbydes sandsynligvis ikke.</p>
<p><i>Braklagte randzoner (10 m brede)¹:</i></p> <p>Ny ordning, som forventes iværksat pr. 1. februar 2005. Arealerne skal braklægges og holdes dækket af lav, tæt vegetation. Arealerne skal afpudses mindst én gang årligt.</p> <p>Der gives et tillæg til braklægning af arealer langs vandløb og søer. Der gives tilskud til arealer i eller uden for omdrift. Tilskuddet udbetales oven i EU-tilskuddet til udtagne arealer under Enkeltbetalingsordningen.</p>	Eksisterede ikke	Eksisterede ikke	Eksisterede ikke	750 ² kr. pr. hektar pr. år
<p><i>Miljøvenlig drift af græs- og naturarealer¹:</i></p> <p>Arealerne skal være udlagt og opretholdt som græs- eller naturarealer og må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler. Forpligtelsen kan variere fra ekstensiv drift med afgræsning eller slæt til udtagning af produktion. Der kan desuden fastsættes en</p>	<p>Grundtilskud: 540 - 4.200 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Årlige tillæg: 200 kr. pr. ha for</p>	<p>Grundtilskud: 540 - 4.200 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Årlige tillæg: 200 kr. pr. ha for</p>	<p>Grundtilskud: 540 – 1.620 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Årlige tillæg: 200 kr. pr. ha for</p>	<p>Grundtilskud²: 280 – 1.620 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Årlige tillæg: 280 kr. pr. ha for</p>

<p>række individuelle forpligtelser vedrørende fx omfang og tidspunkt for afgræsning eller slæt, tilførsel af gødning, rydning, afvandingsforhold og tilskudsforbrug.</p> <p>Der ydes grundtilskud afhængigt af den forudgående arealanvendelse.</p> <p>Der kan ydes særlige tillæg for forpligtelser til afpudsning, slæt, rydning og/eller afgræsning, der forudsætter hegn.</p> <p>På grund af muligheden for at kombinere grundtilskud og tillæg er der forøget mulighed for, at de årlige udbetalinger skal reguleres i forhold til EU-loftet³.</p>	<p>afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>910 kr. pr. ha for slæt</p> <p>570 kr. pr. ha for afgræsning, der forudsætter hegn</p>	<p>afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>910 kr. pr. ha for slæt</p> <p>570 kr. pr. ha for afgræsning, der forudsætter hegn</p>	<p>afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>910 kr. pr. ha for slæt</p> <p>570 kr. pr. ha for afgræsning, der forudsætter hegn</p>	<p>afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>1.420 kr. pr. ha for slæt eller afgræsning²</p> <p>5.080 kr. pr. ha afgræsning af særligt værdifulde naturområder²</p>
<p><i>Etablering af vådområder¹:</i></p> <p>Arealet skal indgå i et vådområdeprojekt som kan opfylde kravene til VMPII- eller VMPIII-vådområdeprojekter.</p> <p>Foruden betingelser om ændrede afvandingsforhold kan omfanget af forpligtelsen variere fra ekstensiv drift med afgræsning eller slæt til udtagning af produktion. Arealerne skal være udlagt og opretholdt som græs- eller naturarealer og må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler eller gødning. Dyr må ikke tilskudsfodres på arealerne. Der kan desuden fastsættes en række individuelle forpligtelser vedrørende fx omfang og tidspunkt for afgræsning eller slæt og rydning.</p> <p>Der ydes grundtilskud afhængigt af den forudgående arealanvendelse.</p>	<p>Grundtilskud: 780 - 5.850 kr. pr. hektar</p> <p>Årlige tillæg: 200 kr. pr. ha for afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>910 kr. pr. ha for slæt</p> <p>570 kr. pr. ha for</p>	<p>Grundtilskud: 780 - 5.850 kr. pr. hektar</p> <p>Årlige tillæg: 200 kr. pr. ha for afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>910 kr. pr. ha for slæt</p> <p>570 kr. pr. ha for</p>	<p>Grundtilskud: 780 - 3.150 kr. pr. hektar</p> <p>Årlige tillæg: 200 kr. pr. ha for afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>910 kr. pr. ha for slæt</p> <p>570 kr. pr. ha for</p>	<p>Grundtilskud²: 590 - 3.150 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Årlige tillæg: 280 kr. pr. ha for afpudsning</p> <p>600 kr. pr. ha for rydning</p> <p>1.420 kr. pr. ha for slæt eller afgræsning²</p>

<p>Der kan ydes særlige tillæg for forpligtelser til afpudsning, slæt, rydning og/eller afgræsning, der forudsætter hegning.</p> <p>På grund af muligheden for at kombinere grundtilskud og tillæg er der forøget mulighed for, at de årlige udbetalinger skal reguleres i forhold til EU-loftet³.</p>	afgræsning, der forudsætter hegn	afgræsning, der forudsætter hegn	afgræsning, der forudsætter hegn	5.080 kr. pr. ha afgræsning af særligt værdifulde naturområder ²
<p><i>Tilskud til økologisk jordbrugsproduktion</i></p> <p>Bedriften skal være autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion. Der gives kun tilskud til arealer, hvorpå der foregår landbrugsproduktion.</p> <p>Grundtilskud ydes i hele tilsagnsperioden. Omlægningstilskud ydes i to år, mens arealerne er under omlægning til økologisk produktion.</p> <p>Supplerende omlægningstilskud ydes i hele tilsagnsperioden, dog kun til planteavlsbedrifter uden mælkekvote. Tilskuddets størrelse afhænger af, hvor lang tid det er, siden arealet blev omlagt.</p> <p>SFL-tillæg ydes i hele tilsagnsperioden, men kun for arealer i SFL-område.</p> <p>Det årlige tilskud kan ikke overstige det fastsatte udbetalingsloft⁴.</p>	<p>Grundtilskud: 600 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Omlægningstilskud: 450 kr. pr. hektar pr. år i to år</p> <p>Supplerende omlægningstilskud: 500 – 2.000 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>SFL-tillæg: 500 kr. pr. hektar pr. år</p>	Udbydes ikke	Udbydes ikke	Udbydes ikke
<p><i>Tilskud til omlægning til økologisk jordbrug</i></p>	Eksisterede ikke	Arealer under omlægning:	Udbydes ikke	Arealer under omlægning:

<p>Bedriften skal være autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, og bedriften må ikke have en mælkekvote.</p> <p>Tilskuddet udgør 1.150 kr. pr. hektar pr. år i de to år, hvor arealerne er under omlægning, og 100 kr. pr. hektar pr. år i resten af tilsagnsperioden, hvor arealerne er omlagt.</p>		<p>1.150 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Omlagte arealer: 100 kr. pr. hektar pr. år</p>		<p>1.150 kr. pr. hektar pr. år</p> <p>Omlagte arealer: 100 kr. pr. hektar pr. år</p>
<p><i>Miljøbetings tilskud</i></p> <p>Tilførslen af kvælstof skal begrænses til maksimalt 140 kg total kvælstof pr. hektar harmoniareal i gennemsnit på bedriften eller alene på tilsagnsarealet til 75 procent af kvælstofkvoten for disse arealer. Der må ikke tilføres plantebeskyttelsesmidler til tilsagnsarealet.</p>	<p>Eksisterede ikke</p>	<p>870 kr. pr. hektar pr. år</p>	<p>870 kr. pr. hektar pr. år</p>	<p>870 kr. pr. hektar pr. år</p>

Note 1:

MVJ-tilsagn kan kun ydes i SFL-områder. Tilsagnsperioden er 5 eller 10 år – dog 20 år for etablering af vådområder (på baggrund af de mange MVJ-ansøgninger i 2004 er det besluttet ikke at imødekomme ansøgninger om 10-årige tilsagn i år). Formålet med foranstaltningerne er at regulere arealanvendelsen til gavn for naturen på arealerne og at reducere udvaskningen af kvælstof og pesticider. SFL-områderne udpeges af amterne, der dermed målretter tilskudsmidlerne til de områder i landet, hvor der er størst behov for miljø- og naturbeskyttelse. Den faglige sagsbehandling foretages ligeledes af amterne, der for visse foranstaltninger kan tilpasse det enkelte tilsagn til lokale behov.

Note 2:

Tilskudssatsen er endnu ikke godkendt af EU-kommissionen.

Note 3:

Det skal bemærkes, at det samlede tilskud til ordningerne under ”Miljøvenligt landbrug” beregnet i forhold til tilsagnsarealet ikke kan overstige det beløb, der kan medfinansieres af EU (EU-loftet).

”Miljøvenligt landbrug” omfatter p.t. følgende ordninger:

- tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger

- tilskud til økologisk jordbrugsproduktion
- miljøbetings tilskud
- tilskud til omlægning til økologisk jordbrugsproduktion
- grønne regnskaber for jordbrugsbedrifter
- tilskud til reduktion af kvælstofkvoten (kvælstofkontrakter)

Hvis det samlede tilskud til ”Miljøvenligt landbrug” overstiger EU-loftet, vil de enkelte tilskud blive reguleret, så der i alt udbetales et beløb, der ikke overstiger EU-loftet. Det bemærkes herved, at i opgørelsen af nedsættelser af tilskud som følge af EU-loftet, vil de tilskud, der indgår i beregningen, være tilskud før fradrag som følge af eventuelle sanktioner.

Loftsbeløbet afhænger af anvendelsen af de omfattede arealer i vækstsæsonerne forud for tilsagnets start. Lofterne er følgende:

- 900 euro pr. ha pr. år for arealer, som i mindst 1 vækstsæson i perioden har været dyrket med flerårige specialafgrøder,
- 600 euro pr. ha pr. år for arealer, som i mindst 1 vækstsæson i perioden har været dyrket med enårige afgrøder, eller
- 450 euro for arealer som har haft anden udnyttelse end de to ovennævnte.

Loftsbeløbets størrelse i danske kroner afhænger af den euro-kurs, som EU-kommissionen offentliggør som gældende kurs for udbetaling for det pågældende år. I 2004 er kursen på 7,44173.

Note 4:

Det samlede tilskud til økologisk jordbrugsproduktion, miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger og til hektarstøtte / enkeltbetalingsordningen kan ikke overstige 5.000 kr. pr. hektar, mens arealet er under omlægning, 4.000 kr. pr. hektar i året efter, at arealet er færdigomlagt og 3.500 kr. pr. hektar i resten af tilsagnsperioden. For økologiske svinebedrifter er udbetalingsloftet på 5.000 kr. pr. hektar i hele tilsagnsperioden.

Arealudvikling i hektar

	Tilsagn pr. 31.12.2003	Forventet tilsagn un- der 1. prioritet ⁴ (1. ans.runde)	Udløbne aftaler pr. 1/9-2004	Gentegning udløbne græsaftaler (2. ans.runde) ⁵	N-nedsættelse til økologer (3. ans.runde) ⁵
Tilskud til økologisk jordbrugsproduktion ¹	166.300				
Miljøbetings tilskud (MB-tilskud) ²	0				
Omlægningstilskud (Om-tilskud) ³	0				
<u>Miljøvenlig jordbrugsfor- anstaltninger:</u>					
- græsordninger	69.875	18.025	4.143	4.143	
- randzoner	88	54	26	0	
- efterafgrøder	9.068	757	1.225	0	
- N-nedsættelse	5.810	3.930	758	0	3.180
- dyrkning uden pestic.	1.327	Ordnings er lukket	363	0	
- vådområder	5.050	233	52	52	
sum MVJ	91.218	22.999	6.567	4.195	

Noter

- 1) Tilskudsordningen blev lukket for nytegning i november 2003. I stedet kan økologer søge om tilsagn under MB-ordningen kombineret med en ny tilskudsordning for omlægning til økologisk jordbrug
- 2) Ny tilskudsordning fra 2004 for både økologer og konventionelle jordbrugere. Sagsbehandlingen af ansøgningerne er endnu ikke afsluttet, men vedrører primært konverterede tilsagn fra Tilskud til økologisk jordbrugsproduktion.
- 3) Ny tilskudsordning fra 2004 for økologer med tilskud for omlægning til økologisk jordbrug. Sagsbehandlingen af ansøgningerne er endnu ikke afsluttet.
- 4) Det samlede ansøgte areal under 1. prioritet er fordelt på foranstaltninger ud fra den procentvise fordeling i Nordjyllands Amt, som anses for repræsentativt.
- 5) Det angivne areal forudsætter, at der gives tilsagn til alle arealer, hvor der er mulighed for at ansøge.